

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc,
tř. 17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: III/2Management jakosti

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 17

Název: Norma ČSN EN ISO 9001, nákup, výroba

Jméno autora: Ing. Jiří Šimáček

Předmět: Management jakosti

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: výběr dodavatele

Cílová skupina: žák 3. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák zná požadavky normy ISO 9001 na nákup a realizaci produktu.

Metodický list/anotace

Pracovní list obsahuje výklad a kontrolní otázky.

Datum vytvoření: 6.12. 2012

ČSN EN ISO 9001 Realizace produktu, nákup, výroba

Požadavky na nákup (materiálu, služeb) jsou uvedeny v kapitole 7.4 normy ČSN EN ISO 9001, výrobou a poskytováním služeb se zabývá kapitola 7.5 a řízením monitorovacího a měřicího zařízení kapitola 7.6.

Proces nákupu

Organizace musí zajistit, aby nakupovaný produkt vyhovoval specifikovaným požadavkům na nákup. Typ a rozsah nástrojů řízení aplikovaných na dodavatele a na nakupovaný produkt musí být závislé na vlivu nakupovaného produktu na následnou realizaci produktu nebo na konečný produkt. Organizace musí hodnotit a vybírat dodavatele podle jejich schopnosti dodávat produkt v souladu s požadavky organizace. Musí být stanovena kritéria pro jejich výběr, hodnocení a opakované hodnocení. Musí být vytvářeny a udržovány záznamy o výsledcích hodnocení a o všech nezbytných opatřeních vyplývajících z hodnocení. Jde o to, aby organizace nakupovala pouze od spolehlivých obchodních partnerů, schopných plnit požadavky na nakupované výrobky a služby. Stanovená kritéria se řídí potřebami odběratelské organizace a mohou zahrnovat např. vzdálenost dodavatelů, image na trhu, pozitivní reference jiných odběratelů, úroveň systému managementu jakosti u dodavatele prokázanou např. certifikátem na systém managementu jakosti, environmentální manažerský systém, správnou laboratorní a výrobní praxi, rychlost odezvy potenciálního dodavatele na poptávky apod. Součástí tohoto hodnocení může být i provedení auditu systému managementu jakosti u potenciálních dodavatelů speciálně vyškolenými zaměstnanci nakupující organizace (i tento audit však může určitá firma nakupovat jako službu). Výsledky výběru a hodnocení dodavatelů musí být zaznamenány. S vybranými dodavateli pak musí organizace uzavřít smlouvu o dodávkách, která bude obsahovat i podrobné specifikace dodávaných produktů. V průběhu plnění kontraktu odběratelská organizace musí průběžně (tzn. v předem určených intervalech) realizovat hodnocení výkonnosti dodavatelů, tj. hodnocení jejich okamžité schopnosti plnit požadavky smlouvy. Také pro tento typ hodnocení

musí být stanovena kritéria (ukazatele) výkonnosti, např. dodržení termínu dodávek, poskytnutí dodatkových služeb, rozsah neshod v dodávkách zjištěný ověřováním shody dodávek. Výsledky tohoto hodnocení musí být zaznamenány a musí být vyhodnoceny trendy výkonnosti dodavatelů. Negativní trendy mohou vést k rozhodnutí o změně dodavatelů.

Organizace musí sdělovat dodavatelům přiměřené požadavky na nakupování, aby dodavatelé mohli včas připravit na splnění požadavků odebírající organizace.

Dále organizace musí vhodným způsobem ověřovat shodu nakupovaných produktů s požadavky, aby byly získány důkazy o tom, že nakupované služby a výrobky splnily požadavky nakupující organizace.

Výroba a poskytování služeb

Organizace musí plánovat a realizovat výrobu a poskytování služeb za řízených podmínek. Řízené podmínky podle vhodnosti zahrnují

- dostupnost informací, které popisují charakteristiky produktu
- dostupnost potřebných pracovních instrukcí
- používání vhodného zařízení
- dostupnost a používání monitorovacího a měřicího zařízení
- implementaci monitorování a měření a
- implementaci činností při uvolňování produktu, při jeho dodávání a po jeho dodání.

Organizace musí vhodným způsobem během realizace produktu produkt identifikovat a zajistit jeho sledovatelnost. Jde o to, aby byla garantována nezaměnitelnost materiálů, informací a dalších zdrojů pro procesy v organizaci a byla možná zpětná sledovatelnost toho, jak byly jednotlivé činnosti vykonány, pokud to externí zákazníci, resp. jiné zainteresované strany budou žádat.

Organizace musí pečovat o majetek zákazníka. Majetkem zákazníka jsou všechny hmotné statky, které zákazníci dočasně svěřují organizaci, ale i všechna osobní i obchodní data všech zainteresovaných stran. Je nutné garantovat, že tento majetek nebude zcizen, poškozen, zneužit apod.

Organizace musí určit a udržovat monitorovací a měřicí zařízení potřebná pro poskytnutí důkazů, že poskytnutá služba je v souladu s požadavky. Všechna měřicí a monitorovací zařízení používaná v procesech realizace produktů musí garantovat spolehlivost měření. Proto je nutné je uchovávat ve stavu, který umožní získávat validní data z měření a monitorování.

Kontrolní otázky:

1. Co to jsou řízené podmínky pro plánování, realizaci výroby a poskytování služeb?

Řešení:

2. Co to jsou řízené podmínky pro plánování, realizaci výroby a poskytování služeb?

- dostupnost informací, které popisují charakteristiky produktu
- dostupnost potřebných pracovních instrukcí
- používání vhodného zařízení
- dostupnost a používání monitorovacího a měřicího zařízení
- implementaci monitorování a měření a
- implementaci činností při uvolňování produktu, při jeho dodávání a po jeho dodání.

Odkazy:

1. ČSN EN ISO 9001:2010 (01 0312) *Systemy managementu kvality – Požadavky*. Praha: ÚNMZ 2010
2. HUTYRAM. a kol. *Management jakosti*. Ostrava: VŠB - TUO, 2007. 209 s. ISBN 978-80-248-1484-1.